

**Jomfruland
nasjonalpark**

Nasjonalparkstyret

Saksnummer Ephorte:
Saksbehandler: Morten Johannessen
Dato: 24.01.2022

Protokoll fra styremøte 20. januar 2022

Saker: 2022/1–2022/8
Møtested: Rådhuset i Kragerø
Dato: 20.01.22
Kl: 10:00–13:00

Faste medlemmer som deltok:

Jone Blikra
Viggo Nicolaysen (digitalt)
Torstein Kiil
Knut Jarle Sørдалen

Varamedlemmer som deltok:

Camilla Skjerven Langlo
Henriette Fluer Vikre
Bjørn Kristoffer Dolva
Erling Krogh (digitalt)
Solfrid Rui Slettebakken

Faste medlemmer/varamedlemmer som hadde forfall:

Oda Marie Hokstad

Møteledelse:

Jone Blikra

Fra administrasjonen deltok:

Morten Johannessen

Andre deltakere:

Ingen

Protokollen ble sendt møtedeltakerne på e-post 24.01.22. Merknader mottatt innen en uke er innarbeidet.

Underskrifter, Kragerø xx.xx 2022:

.....

.....

Sak 2022/1: Innkalling og sakskart.

Innkalling og sakskart ble godkjent.

Sak 2022/2: Orienteringer.

Forvalter orienterte om:

- Søknader om finansiering fra Miljødirektoratet i 2022
- Medvirkning i arbeidet med besøkscenter
- Tiltak som er avtalt iverksatt i 2022

Jone Blikra orienterte om arbeidet i interimsstyret for besøkscenteret. Styret fungerer til mai/juni, da det er planlagt generalforsamling i formannskapet, der blant annet nye vedtekter vil være tema.

Torstein Kiil orienterte om:

- Oppstart av arbeid med forvaltningsplan for utvalgte kulturlandskap på Jomfruland. Gjelder arealer utenfor nasjonalparken. Det er ønskelig med bidrag fra forvalter.
- Oppstart av produksjon av film om kulturlandskap på Stråholmen og Jomfruland
- Oppstart av produksjon av film om gammelnorsk sau og bearbeiding/bruk av ull. Er et samarbeid med UKL i Hjartdal.

Sak 2022/3: Vedtak etter delegert myndighet.

Tatt til orientering.

Sak 2022/4: Kriterier for tildeling av kommersielt merke.

Innstilling

Styret vedtar kriterier for tildeling av kommersielt merke. Produktet/tjenesten/virksomheten skal:

- Bidra positivt til nasjonalparkens omdømme eller være nøytral
- Ha egenart for Jomfruland nasjonalpark
- Være natur- og klimavennlig
- Kjennetegnes av kvalitet, gode råvarer og godt håndverk
- Ha lokal opprinnelse (Kragerø eller nabokommuner)
- Fysiske produkter skal være laget av naturlig råstoff eller inneholde en andel naturlig råstoff

Behandling

Torstein foreslo følgende tilleggspunkt: Etterleve reglene i nasjonalparken (verneforskriften og retningslinjer i forvaltningsplanen).

Jone Blikra foreslo at forvalter innarbeider det som ellers framkom i debatten.

Vedtak

Styret vedtar kriterier for tildeling av kommersielt merke. Produktet/tjenesten/virksomheten skal:

- Bidra positivt til nasjonalparkens omdømme eller være nøytral
- Ha egenart for Jomfruland nasjonalpark
- Være natur- og klimavennlig. Virksomheten skal ikke forstyrre dyrelivet og ikke skade plante- eller dyreliv i sårbare områder. Innsatsfaktorer skal så langt som råd ikke være basert på bruk av fossilt brensel eller miljøgiftige materialer.
- Etterleve reglene i nasjonalparken (verneforskriften og retningslinjer i forvaltningsplanen)
- Fartøy i oppdrag under kommersielt merke skal holde lavere hastighet enn 10 knop innenfor nasjonalparkens grenser.

- Etterspørre veiledning fra nasjonalparken hvis det kan være tvil om produktet/tjenesten/ virksomheten er i tråd med parkens regelverk eller Miljødirektoratets retningslinjer og parkens kriterier for kommersielt merke.
- Kjennetegnes av kvalitet, gode råvarer og godt håndverk
- Ha lokal opprinnelse (Kragerø eller nabokommuner)
- Fysiske produkter skal være laget av naturlig råstoff eller inneholde en andel naturlig råstoff

Sak 2022/5: Evaluering tiltak 2021.

Innstilling

Styret tar saken inkludert rapport til Miljødirektoratet til orientering.

Behandling

Knut Jarle Sørtdalen foreslo at tiltakene evalueres årlig.

Torstein Kiil foreslo at styret behandler sak om prioritering av tiltak i 2022 når økonomisk ramme fra Miljødirektoratet foreligger og at det i økt grad bør legges opp til innsats fra frivilligheten.

Bjørn Kristoffer Dolva oppfordret til at det blir jobbet politisk for økt budsjettamme for tiltak i nasjonalparker, da rammen lenge har stått stille eller blitt mindre.

Vedtak

Styret tar saken inkludert rapport til Miljødirektoratet til orientering.

Tiltakene evalueres årlig.

Styret behandler sak om prioritering av tiltak i 2022 når økonomisk ramme fra Miljødirektoratet foreligger.

Det bør i økt grad legges opp til innsats fra frivilligheten.

Det oppfordres til å jobbe politisk for økt budsjettamme for tiltak i nasjonalparker.

Sak 2022/6: Vindkraftanlegg i Skagerrak - uttalelse i forbindelse med samråd

Innstilling

Styret avgrensner sin uttalelse til tema som direkte eller indirekte kan ha konsekvenser for natur- og landskapsverdier i egen nasjonalpark. Følgende forhold bør kartlegges/utredes/vurderes:

1. Pelagisk sjøfugl, både dykkende og overflatebeitende fugl bør kartlegges. Det bør foretas dedikerte tokt hvor man teller fugl langs transekter etter standard metodikk. Transektene bør gjentas på en slik måte at man fanger opp sesongmessige variasjoner. For å komplementere transektdataene bør det hentes ut utbredelsesdata for havhest, krykkje, alkekonge, lomvi, polarlomvi og lunde fra SEAPOP/SEATRACK sine sporingsdata.
2. Trekkende fugl bør kartlegges med tilgjengelige data fra forskning og ornitologmiljøer, samt med andre metoder, herunder militær overvåkning (radar).
3. Fare for fuglekollisjoner med installasjonene, forstyrrelser, energibruk ved unnvikelser, redusert beiteareal, lystiltrekning og annen negativ påvirkning bør utredes.
4. Hvor synlige hinderlysene i turbintårnene vil bli i mørke i klarvær sett fra norskekysten og om de vil være en lysforurensning bør utredes og illustreres.
5. Faren for utslipp av olje og andre kjemikalier i forbindelse med vedlikehold av anlegget bør utredes.
6. Det samme gjelder fare for havari og utslipp på grunn av naturkrefter.

7. I hvilken grad oljevernberedskapen i Sverige, Danmark og Norge vil være i stand til å håndtere et større oljeutslipp før oljen når ytre kyst i Norge hvis fartøy kolliderer med vindkraftanlegget bør vurderes.
8. I hvilket omfang det kan forventes utslipp fra slitasje av turbinvinger, hvilke stoffer det er snakk om og hvilke miljøvirkninger de kan gi, bør utredes.
9. Avbøtende tiltak for å redusere faren for påvirkning av tumlere ved å tilpasse tiden for anleggsarbeidet til tumlernes bruk av området bør vurderes.
10. Høyoppløselig og heldekkende flerstråle/sonar-kartlegging av sjøbunnen i anleggsområdet med beste tilgjengelige teknologi bør gjennomføres.
11. Økologisk bunnkart bør utarbeides.
12. For alle tema der konsekvensutredningen kommer til mulige negative virkninger av anlegget for naturmiljø og landskap, bør avbøtende tiltak utredes.
13. Utbyggingsalternativene stilles opp mot et null-alternativ (ingen utbygging).
14. Miljødirektoratet oppfordres til å vurdere hvordan medvirkning fra norsk side i den videre prosessen bør være.

Behandling

Torstein Kiil fremmet følgende tilleggsforslag: Styret ønsker å få konsekvensutredningen til uttalelse når den foreligger,

Vedtak

Styret avgrensar sin uttalelse til tema som direkte eller indirekte kan ha konsekvenser for natur- og landskapsverdier i egen nasjonalpark. Følgende forhold bør kartlegges/utredes/vurderes:

1. Pelagisk sjøfugl, både dykkende og overflatebeitende fugl bør kartlegges. Det bør foretas dedikerte tokt hvor man teller fugl langs transekter etter standard metodikk. Transektene bør gjentas på en slik måte at man fanger opp sesongmessige variasjoner. For å komplementere transektdataene bør det hentes ut utbredelsesdata for havhest, krykkje, alkekonge, lomvi, polarlomvi og lunde fra SEAPOPOP/SEATRACK sine sporingsdata.
2. Trekkende fugl bør kartlegges med tilgjengelige data fra forskning og ornitologmiljøer, samt med andre metoder, herunder militær overvåkning (radar).
3. Fare for fuglekollisjoner med installasjonene, forstyrrelser, energibruk ved unnvikelser, redusert beiteareal, lystiltrekning og annen negativ påvirkning bør utredes.
4. Hvor synlige hinderlysene i turbintårnene vil bli i mørke i klarvær sett fra norskekysten og om de vil være en lysforurensning bør utredes og illustreres.
5. Faren for utslipp av olje og andre kjemikalier i forbindelse med vedlikehold av anlegget bør utredes.
6. Det samme gjelder fare for havari og utslipp på grunn av naturkrefter.
7. I hvilken grad oljevernberedskapen i Sverige, Danmark og Norge vil være i stand til å håndtere et større oljeutslipp før oljen når ytre kyst i Norge hvis fartøy kolliderer med vindkraftanlegget bør vurderes.
8. I hvilket omfang det kan forventes utslipp fra slitasje av turbinvinger, hvilke stoffer det er snakk om og hvilke miljøvirkninger de kan gi, bør utredes.
9. Avbøtende tiltak for å redusere faren for påvirkning av tumlere ved å tilpasse tiden for anleggsarbeidet til tumlernes bruk av området bør vurderes.
10. Høyoppløselig og heldekkende flerstråle/sonar-kartlegging av sjøbunnen i anleggsområdet med beste tilgjengelige teknologi bør gjennomføres.
11. Økologisk bunnkart bør utarbeides.

12. For alle tema der konsekvensutredningen kommer til mulige negative virkninger av anlegget for naturmiljø og landskap, bør avbøtende tiltak utredes.
13. Utbyggingsalternativene stilles opp mot et null-alternativ (ingen utbygging).
14. Miljødirektoratet oppfordres til å vurdere hvordan medvirkning fra norsk side i den videre prosessen bør være.

Styret ønsker å få konsekvensutredningen til uttalelse når den foreligger,

2022/7: Eventuelt.

Solfrid Rui Slettebakken foreslo at nasjonalparkens bidrag til etablering av besøkssenter synliggjøres i tiltaksplan/budsjett ved å samle tiltak og aktiviteter under en felles post.

Hun foreslo også at marine tiltak gis økt fokus.

Torstein Kiil foreslo at forvalter gir faglige bidrag til sårbarhetsanalyse i forbindelse med nytt besøkssenter.

Styret sluttet seg til forslagene.

Jone Blikra tar kontakt med Larvik kommune om initiativ til nasjonalpark med utgangspunkt i Mølen-området. Jomfruland nasjonalpark har behov for tidlig å kjenne til hva som skjer der.

Antall timer for møte 20.01.22 settes til fire timer, inkludert forberedelse. Antall timer til fellesmøte 21.01.22 settes til 4,5 timer.

Neste styremøte er fredag 22. april.

Sak 2022/8: Samarbeid om forskningsprosjekt i Skagerrak, Kattegat og Oslofjorden

Innstilling

Styret tror at initiativet fra de seks forskningsinstitusjonene kan bli et stort skritt framover i å forstå økosystemskiftene i havområdene, hvordan menneskeskapte endringer påvirker og gi grunnlag for bedre forvaltning. Nasjonalparken ønsker prosjektet velkommen og vil medvirke i planlegging og gjennomføring.

Når det gjelder innspill til planlegging av prosjektet, viser styret til saksframlegget.

Behandling

Torstein Kiil foreslo følgende tillegg: Nasjonalparkstyret gir sin fulle tilslutning til prosjektet. Et bredt forskningsprosjekt som dette har lenge vært etterspurt. Vi inviterer forskerne underveis til å besøke nasjonalparken og legge fram sine funn.

Bjørn Kristoffer Dolva foreslo følgende tillegg: Styret ønsker å få tilsendt søknaden til Norges forskningsråd når den foreligger, for å bli nærmere kjent med prosjektet. Det arbeides med å etablere et besøkssenter for Jomfruland nasjonalpark og det er ønskelig at forskerne bruker senteret til formidling når det kommer i drift og som base for sitt arbeid i perioder.

Forvalter fikk i oppgave å samordne innstillingen og forslagene.

Vedtak

Styret gir sin fulle tilslutning til prosjektet og vil medvirke i planlegging og gjennomføring. Et bredt forskningsprosjekt som dette har lenge vært etterspurt. Styret tror at initiativet fra de seks forskningsinstitusjonene kan bli et stort skritt framover i å forstå økosystemskiftene i havområdene, hvordan menneskeskapte endringer påvirker og gi grunnlag for bedre forvaltning. Når det gjelder innspill til planlegging av prosjektet, viser styret til saksframlegget.

Styret ønsker å få tilsendt søknaden til Norges forskningsråd når den foreligger, for å bli nærmere kjent med prosjektplanen.

Forskerne inviteres til å besøke nasjonalparken underveis i arbeidet og legge fram sine funn.

Det arbeides med å etablere et besøkssenter for Jomfruland nasjonalpark og det er ønskelig at forskerne bruker senteret til formidling når det kommer i drift og som base for sitt arbeid i perioder.